BUREAU
FINANCIEEL
TOEZICHT

Tips BFT voor (kandidaat-)notarissen: dossiervoering in poortwachtersdossiers

Een (kandidaat-)notaris heeft een poortwachtersrol. Door de tuchtrechter kan worden geconstateerd dat de (kandidaat-)notaris zijn poortwachtersrol niet goed heeft vervuld, omdat uit zijn dossiervoering niet aantoonbaar blijkt dat hij voldoende onderzoek heeft gedaan. Het belang van goede dossiervoering voor de (kandidaat-)notaris wordt reeds benadrukt in de handleidingen en aanwijzingen van de KNB, de leidraden van het BFT en de tuchtrechtjurisprudentie. Hieruit volgt dat van een (kandidaat-)notaris wordt verlangd dat hij van het onderzoek in het kader van zijn poortwachtersrol aantekeningen en onderbouwing in zijn dossier bijhoudt. Recent heeft de tuchtrechter nogmaals het belang van goede dossiervoering bevestigd en aangegeven wat daarbij van de (kandidaat-)notaris in zijn rol van poortwachter wordt verwacht:

- **Leg niet alleen de onderzoekshandelingen, maar ook de gemaakte afwegingen vast**

'*Uit de stukken van het dossier en het verhandelde ter zitting is gebleken dat de notarissen hebben nagelaten in de dossiers vast te leggen welke afwegingen zij hebben gemaakt met betrekking tot het onderzoek naar de (vaststelling en/of betaling van) de koopprijs, de desbetreffende transacties, het verrichten van het standaardcliëntenonderzoek, of zij hun diensten moesten verlenen of weigeren of aanleiding bestond deze op te schorten en de redenen om een ongebruikelijke transactie bij FIU-NL te melden achterwege te laten.*'

- **Ook als zich niets ongeoorloofds heeft voorgedaan**

'De essentie is echter dat, dit uit geen van de onderzochte dossiers voldoende blijkt, of blijkt dat daarnaar (voldoende) onderzoek is gedaan. Dat laatste is voldoende om een ernstige normschending vast te stellen. Ook als zich niets ongeoorloofds heeft voorgedaan, blijft overeind dat de notarissen zichzelf niet in de positie hebben gebracht om te bepalen of aanleiding bestond hun diensten te weigeren en deze zijn blijven verrichten zonder dat de verplichting tot het doen van (verscherpt) cliëntenonderzoek is nageleefd. Op grond van de gebrekkige vastlegging kan niet worden geverifieerd of sprake is van het vervullen van de poortwachtersrol.'

- **Ondanks beperkt instrumentarium**

'Het optreden in het algemeen als poortwachter tegen witwassen en criminaliteit is een wezenlijke maatschappelijke functie van het notariaat, zodat sprake is van een ernstig tekortschieten. Ook als ervan wordt uitgegaan dat notarissen over een beperkt instrumentarium beschikken om hun poortwachtersrol te vervullen, moet in dit geval worden geconcludeerd dat de notarissen de daarvoor wel voorhanden zijnde instrumenten vrijwel volledig onbenut hebben gelaten.'

Voor meer informatie zie de uitspraak van de Kamer voor het notariaat in het ressort Amsterdam van 9 februari 2021 (ECLI:NL:TNORAMS:2021:4) of de website van het BFT www.bureauft.nl.